

Onderwerp Actieprogramma Toegankelijk Haarlem 2019-2021	
Nummer	2018/859870
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	Sociaal 2.1
Afdeling	BBOR
Auteur	S Sasburg
Telefoonnummer	023-5115203
Email	ssasburg@haarlem.nl
Kernboodschap	In 2018 gaf gemeente Haarlem met het Jaar van de Toegankelijkheid een impuls aan het verbeteren van de toegankelijkheid van de stad. Knelpunten zijn verkend, quickwins op het vlak van fysieke en sociale toegankelijkheid zijn uitgevoerd en ambities op de middellange en lange termijn zijn in kaart gebracht. De activiteiten in 2018 zijn weergegeven in het 'Verslag van het Jaar van de Toegankelijkheid'. In bijgevoegd Actieprogramma Toegankelijk Haarlem 2019-2021 en bijbehorende routekaart presenteert het college de ambities voor de toekomst om te komen tot een inclusieve, toegankelijke stad.
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter bespreking naar de commissie Samenleving en ter kennisname naar Ontwikkeling en Beheer conform toezegging. Aanleiding hiervoor zijn de vier moties die de gemeenteraad aannam over dit onderwerp. De moties komen voort uit het in 2016 geratificeerde Verdrag van de Verenigde Naties over de rechten van mensen met een beperking. Haarlem wil, in lijn met dit VN Verdrag, toewerken naar een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen. Met deze informatienota worden de volgende bestuurlijke agendazaken afgedaan: 2018/808125: om waarschuwborden hoger te hangen bij wegwerkzaamheden en dit op te nemen in het actieprogramma. 2018/851138 Investeringsplan toegankelijkheid (Kadernota) ; Op basis van de ervaringen van het jaar van de toegankelijkheid 2018 wordt een plan opgesteld waarin de belangrijkste maatregelen en investeringen benoemd worden die de komende jaren nodig zijn om Haarlem toegankelijk te maken.
Relevante eerdere besluiten	Informatienota 2018 Jaar van de Toegankelijkheid (2018/181041) in de commissie Samenleving d.d. 6 september 2018.

Besluit College d.d. 21 mei 2019	1. het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,
-------------------------------------	--

Inleiding

In 2018 gaf gemeente Haarlem met het Jaar van de Toegankelijkheid een impuls aan het verbeteren van de toegankelijkheid van de stad. Aanleiding hiervoor was een viertal moties die de gemeenteraad op 29 juni 2017 aannam over dit onderwerp. De moties komen voort uit de ratificatie van het Verdrag van de Verenigde Naties over de rechten van de mensen met een beperking in april 2016 door Nederland waarbij gemeenten zijn verplicht een lokale inclusieagenda op te stellen waarin zij aangeven hoe een gemeente invulling geeft aan het VN-verdrag. Haarlem wil, in lijn met dit VN Verdrag, toewerken naar een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen.

In 2018 zijn de knelpunten verkend, quickwins op het vlak van fysieke en sociale toegankelijkheid zijn uitgevoerd en ambities op de middellange en lange termijn zijn in kaart gebracht. De activiteiten in 2018 zijn weergegeven in het 'Verslag van het Jaar van de Toegankelijkheid'.

De gemeente heeft in het Jaar van de Toegankelijkheid een impuls gegeven aan het verbeteren van de toegankelijkheid van de gemeente Haarlem door tal van activiteiten. Daarbij was er zowel aandacht voor het verminderen van fysieke als sociale drempels. Zo zijn onder andere ov-haltes opgehoogd, rateltickers in verkeerslichten aangebracht, op- en afritten bij trottoirs gemaakt, is er nu een toegankelijke brug in de Kweektuin en zijn de eerste maatregelen genomen voor betere toegang tot gemeentelijke panden.

Op gebied van sociale toegankelijkheid is met verhalen in de media, bijeenkomsten en ervaringsdagen veel aandacht gegeven aan bewustwording. Niet alleen binnen de gemeentelijke organisatie, maar ook bij bewoners, bedrijven en andere organisaties. De in 2018 benoemde Ambassadeurs van het Jaar van de Toegankelijkheid hebben daarin een belangrijke taak. Het betrekken van ervaringsdeskundigen is daarbij een belangrijk uitgangspunt geweest dit jaar: niet over, maar mét mensen praten.

Na het Jaar van de Toegankelijkheid in 2018 is nog geen sprake van een toegankelijke stad. Het begin is gemaakt, maar er is veel meer nodig. Het werken aan een toegankelijke stad vraagt om structurele aandacht en aanpassingen. Hoe Haarlem hier invulling aan geeft, staat beschreven in het 'Actieprogramma Toegankelijk Haarlem 2019-2021'. Om de toegankelijkheid voor nu maar ook in de toekomst te borgen is er een routekaart ontwikkeld om Haarlem in 2030 een inclusieve samenleving te laten zijn waar waarin iedereen mee kan doen.

2. Kernboodschap

De gemeente Haarlem wil dat alle Haarlemmers mee kunnen doen in de maatschappij. Haarlem wil een stad zijn waar mensen gelijke kansen hebben, waar iedereen kan meedoen, waar solidariteit is en gelijkwaardigheid. Een ongedeelde stad. Zo'n stad is toegankelijk voor iedereen, ongeacht zijn of haar beperking. Er is oog voor mensen met een fysieke, zintuiglijke en verstandelijke beperking, en mensen met een psychische kwetsbaarheid of chronische ziekte. Toegankelijkheid stelt eisen aan de inrichting van de openbare ruimte, (nieuwe) gebouwen en voorzieningen, aan de manier van communiceren, behandeling en bejegening. Daarvoor is het niet alleen nodig om 'toegankelijkheid' in te bedden in beleidsregels, maar vooral ook te luisteren naar de ervaringen van mensen met een beperking. Alleen dan is het mogelijk samen een toegankelijk Haarlem te realiseren. Met het Actieprogramma Toegankelijk Haarlem 2019-2021 en de routekaart Toegankelijke Stad 2030 wordt invulling gegeven aan deze ambitie. Het actieprogramma en de routekaart beschouwt de gemeente als haar Lokale Inclusie-agenda – een vereiste die het rijk heeft gesteld aan gemeenten bij ratificatie van het VN-verdrag over de rechten van mensen met een beperking.

3. Consequenties

Bij de behandeling van de informatienota met daarin de 'tussenstand' na het Jaar van de Toegankelijkheid is in de commissie Samenleving op 6 september 2018 afgesproken om te komen met een plan voor het vervolg. Een toegankelijke stad vraagt immers om structurele aandacht en aanpassingen. Dat moest een plan worden over de gemeentelijke toegankelijkheidsambities, inzet en werkzaamheden in de komende jaren.

Met het Actieprogramma werkt Haarlem toe naar een toegankelijk Haarlem. In het Actieprogramma zijn de acties opgenomen die daarvoor nodig zijn op gebied van onder meer openbare ruimte, vervoer, gebouwen, communicatie, bewustwording, werk, onderwijs, en met name het toegankelijk maken van de openbare ruimte en het gemeentelijk vastgoed, is een grote opgave die niet binnen een jaar gerealiseerd is. Omdat Haarlem niet alleen op het gebied van Toegankelijkheid maar ook op andere terreinen, zoals bijvoorbeeld Duurzaamheid en Stedelijke Ontwikkeling, een grote opgave te realiseren heeft, is in bijgevoegd Actieprogramma een zorgvuldige afweging gemaakt hoe en op welke termijn Haarlem een toegankelijke stad zal worden.

4. Vervolg

Borging Gezamenlijke opgave

Toegankelijkheid en inclusie is een opgave en verantwoordelijkheid van alle gemeentelijke beleidsterreinen, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de inwoners van Haarlem. Voor een goede borging van het brede onderwerp toegankelijkheid, voor het niet verloren laten gaan van wat het afgelopen jaar is opgebouwd en voor een goede uitvoering van de toekomstige activiteiten die genoemd staan in het actieprogramma is coördinatie nodig. Daarom wordt een ambtelijk coördinator aangesteld die beleidsterreinen aan elkaar knoopt, kansen herkent, zowel de ambtelijke organisatie

als maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven enthousiasmeert en tot daden aanzet, de werkgroep toegankelijkheid begeleidt en als contactpersoon fungeert voor de ambassadeur *Niet over ons maar met mensen praten*. Bij de uitvoering van het actieprogramma wil het college graag samen blijven werken met ambassadeurs. Zij vervullen een belangrijke rol op inwoners, bedrijven en de gemeentelijke organisatie bewust te maken van wat iedereen kan bijdragen aan een toegankelijke stad. De Participatieraad heeft de afgelopen twee jaar een belangrijke bijdrage geleverd om toegankelijkheid onder de aandacht te brengen. Het college hoopt en verwacht dat Participatieraad ook gedurende de uitvoering van het actieprogramma haar adviesrol met verve blijft vervullen. Dit met als doel duidelijk in beeld te hebben of het actieprogramma het beoogde resultaat heeft.

Toegankelijkheid van de Openbare Ruimte

Het College is voornemens om een deel van het benodigd budget uit het uitvoeringsprogramma van de structuurvisie openbare ruimte (SOR) in te zetten om vooruitlopend op herinrichting en/of onderhoud een aantal toegankelijkheidsmaatregelen op te pakken. Het toegankelijk maken van de openbare ruimte is een van de doelstellingen van de Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR). In het nog door de raad vast te stellen meerjarig Uitvoeringsprogramma SOR zal toegankelijkheid daarom onderdeel uitmaken van het afwegingskader. Hiermee zal een integrale afweging gemaakt worden voor toekomstige investeringen in de openbare ruimte.

In het 3^e kwartaal 2019 wordt een inventarisatie uitgevoerd naar maatregelen die het meest effectief zijn voor de gebruiker van de openbare ruimte. In het 4^e kwartaal van 2019 wordt er een uitvoeringsplan voor de prioritering voor de planjaren 2019/2020/2021 opgesteld in samenspraak met de participatieraad. Dat plan wordt in het 1^e kwartaal 2020 vastgesteld. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheid om gebruik te maken van de Subsidie Kleine Infrastructuur van de Provincie Noord-Holland. Deze subsidie heeft als doel de inrichting van lokale wegen verkeersveilig maken. Dit lijkt aan te sluiten bij de doelstelling van Haarlem toegankelijk. Er zijn een aantal voorwaarden gesteld voor het verlenen van de subsidie. Er zal een aanvraag gedaan worden voor de planjaren 2020 en 2021.

Toegankelijkheid gemeentelijk vastgoed

Voor het gemeentelijk vastgoed is er op een incidenteel geval na geen samenloop van toegankelijkheidsmaatregelen met regulier onderhoud. De reserve Vastgoed is bestemd voor achterstallig onderhoud, niet voor functionele aanpassingen of verbeteringen. Door het ontbreken van een specifiek budget voor deze maatregelen betekent dat dat het toegankelijk maken van het gemeentelijk vastgoedbezit over een groot aantal jaren plaats zal vinden.

5. Bijlagen

1. Verslag van het Jaar van de Toegankelijkheid 2018
2. Actieprogramma Toegankelijkheid 2019-2021
3. Routekaart Toegankelijkheid